

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát-oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Kachlíkova 17, 635 00 Brno

Kachlíkova 17/1046, 635 00 Brno

Identifikátor školy: 600 107 698

Termín konání komplexní inspekce: 7. a 8. října 2002

Čj.:	124 229/2002-11026
Signatura:	kl2aw102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola Kachlíkova 17, 635 00 Brno je příspěvkovou organizací. Zřizovatelem je městská část Brno-Bystrc. MŠ sídlí v typizované budově, projektované pro potřeby trojtřídní mateřské školy. V současné době jsou v provozu tři věkově smíšené třídy, ve kterých je zapsáno 75 dětí a jedna tzv. „přípravná třída“ se 14-ti dětmi, chodícími nepravidelně v určené dny. Škola pracuje dle projektu „Zdravá mateřská škola“ a od roku 2001 byla zařazena do sítě Zdravých mateřských škol, což ji opravňuje k užívání názvu „Mateřská škola podporující zdraví“.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole
- efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu za období roku 2001

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V MŠ je zaměstnáno sedm učitelek (včetně ředitelky) na plný pracovní úvazek. Pět z nich splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti v souladu s právními předpisy. Dvě pedagogické pracovnice tuto požadovanou kvalifikovanost nemají, což ale neovlivňuje kvalitu jejich výchovně-vzdělávací práce. Jejich zájem o činnost školy a přístupy k dětem tento nedostatek vyvažují. Ne zcela promyšlené stanovení pracovní doby při souběžném působení učitelek během odpolední směny a její nejasné rozvržení ve třídě s polodenním provozem (dva dny v týdnu) vede k neefektivnímu využití přímé práce pedagogických pracovníků u dětí.

Jasně stanovená organizační struktura, přidělené kompetence jednotlivým pracovníkům, pravidla provozu i informace pro rodiče, které jsou obsahem zpracovaných řádů, umožňují ředitelce účinné řízení školy. Obsahují také rovnoměrně rozdělené povinnosti i práva všech zúčastněných, včetně práv dětí. Řádů je zpracováno několik (organizační, provozní, řád školy). Některé informace v nich jsou nadbytečné, jiné se v několika řádech zbytečně opakují. Důsledkem je jejich menší přehlednost. Určený a zaběhlý informační systém pro rodiče a pracovníky je funkční a oboustranně vyhovující. Rodiče mají možnost konzultovat s učitelkami potřeby svých dětí denně při jejich přivádění a odvádění. Spolupráce s rodiči, Pedagogicko psychologickou poradnou, základní školou a dalšími subjekty je velmi dobrá. Škola nabízí širokou škálu různých aktivit pro děti a rodiče, které jsou hojně využívány. Také vydává měsíčník s různými informacemi a zajímavostmi ze života školy. To vše velkou měrou přispívá k velmi dobrým vztahům s rodiči, kteří se navíc také významně podílí na zlepšování podmínek pro výchovně vzdělávací práci.

Ředitelka při vedení pracovníků vychází z jejich dobré znalosti. Snaží se jim pro práci i další vzdělávání vytvářet dobré podmínky a umožňuje všem uplatňovat individuální schopnosti a iniciativu. Sama se vzdělává a získané poznatky vnáší nejen do své práce, ale předává je i spolupracovnícům. Z hlediska metodického působení je zřejmá dobrá orientace v problematice nových přístupů v předškolní výchově, které také dobře uplatňuje ve vedení nových a nekvalifikovaných pracovníků. Analýza práce školy je pravidelně zpracovávána. Její výsledky

nejsou ale vždy využívány pro plánování. Při hodnocení práce učitelek ředitelka diferencuje a využívá všem známá kritéria.

Personální podmínky výchovně vzdělávací činnosti jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení materiálně-technických podmínek se vztahuje k celé škole. MŠ se nachází v sídlištní zástavbě, v účelové jednopatrové budově. Její součástí je prostorná zahrada, postupně vybavovaná dřevěným sportovním zařízením. Dostatečně velké a vhodně vybavené místnosti vytvářejí výborné prostorové a materiální podmínky pro realizaci vzdělávacího programu školy. Propojenost tříd se sociálním zařízením a šatnou umožňuje dětem přirozený přechod bez zbytečného organizování. Třídy jsou členěné a bezpečné. Jejich vybavení je mimořádně účelné a podnětné. Jsou v nich zřízeny koutky pro herní činnosti nejrůznějšího druhu, které jsou bohatě, esteticky a lákavě vybaveny. K příjemnému a milému prostředí přispívá vkusná výtvarná výzdoba dětí i učitelek.

Škola má dostatek hraček i pomůcek pro hry a velkou zásobu různorodého materiálu. Všechno je v průběhu dne dětem volně dostupné. Velkým přínosem pro vzdělávací činnost školy a naplňování zvoleného programu jsou její tělovýchovná nářadí a náčiní (rehabilitační míče), hudební nástroje, pomůcky pro rozvoj jemné motoriky a grafomotoriky. Dětská i pedagogická knihovna je bohatě zásobena a soustavně doplňována. Funkční audiovizuální technika je učitelkami v pedagogickém procesu běžně využívána. Vzhledem ke zpracovanému projektu je postupně obnovován ve třídách nábytek. V současné době ještě stolky a židličky neodpovídají antropometrickým požadavkům dětí.

Přidělené finanční prostředky určené na materiálně-technickou oblast jsou efektivně využívány. Úprava zahrady a její účelné dovybavení je jedním z prioritních cílů projektu, který škola realizuje.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Činnost mateřské školy směřuje k plnění obecných cílů předškolního vzdělávání a probíhá v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Povinná dokumentace školy i dokumentace o průběhu výchovně-vzdělávací činnosti je vedena úplně a přehledně.

Škola má vytvořen systém sledování a hodnocení naplňování cílů směřujících k rozvoji kompetencí dětí předškolního věku. Ředitelce umožňuje získávat dobrou zpětnou vazbu a výsledky využívat pro plánování dalšího období. Pouze nástroje a kritéria stanovené pro vyhodnocování každodenní práce učitelkami jsou obecné a v praxi málo smysluplně uplatňované.

Systém kontroly je funkční a účinný.

Východiskem vzdělávacího programu, který mateřská škola zpracovala, je modelový program Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole (Portál 2000) a vlastní projekt Zdravá

mateřská škola, který škola v uplynulých letech plnila. Školní kurikulum vychází z podrobně zpracované analýzy a dobře rozpracovává obsah výchovně-vzdělávací práce na tříleté období tak, aby škola rozvíjela všechny žádoucí kompetence dítěte předškolního věku. Postupné naplňování se promítá jak v ročním plánu, tak i v plánech tříd. Při plánování činnosti ve třídách se však učitelkám vždy nedaří promyšleněji vycházet z poznatků, zážitků a prožitků dětí. Menší pozornost je v dokumentech věnována změnám v podmínkách výchovně-vzdělávací práce. Zpracované školní kurikulum i jeho realizace mají velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní činnosti a řízené činnosti

Příprava a plánování výchovně vzdělávací práce ve všech třídách jsou většinou promyšlené. Učitelky při nich důsledně sledují plnění dílčích cílů z třídního kurikula. Přestože cíle nediferencují s ohledem na věk a schopnosti dětí, ve sledované práci však nároky přizpůsobovaly jejich individuálním možnostem, s důrazem na osobnostní složky rozvoje dětí. Metody práce, které volily i uplatňovaný přístup umožňovaly dětem seberealizaci a podporovaly jejich sebedůvěru.

Organizace činností i přechodů mezi spontánními a řízenými činnostmi byla nenásilná, navzájem se přirozeně prolínaly. Po celou dobu učitelky zachovávaly potřebu dětí hrát si a umožňovaly jim pracovat vlastním tempem. Cíleně je vedly k samostatnosti při řešení problémů týkající se jak jejich práce, tak i vztahů s kamarády. Podnětné, promyšleně připravené prostředí s širokou nabídkou a běžnou dostupností hraček, materiálu i pomůcek vytvářelo dětem přirozenou motivaci pro spontánní činnosti. Dávalo jim možnost vybrat si hru nebo činnost, čehož děti bez rozpaků využívaly a přirozeně zapojovaly také kamarády. Hry učitelky ponechávaly na dětech, vstupovaly do nich jen málo. Ojedinele tak využívaly příležitosti, kdy ji mohly svým zapojením rozvinout a obohatit. Přesto bylo z průběhu her zřejmé, že děti mají dostatečnou zásobu zkušeností, které s využitím fantazie umí ve hrách uplatnit. Řízené činnosti respektovaly individuální možnosti a schopnosti dětí. V nabídce převládaly manipulační činnosti, které děti aktivizovaly a přirozeně je učily postupům i novým znalostem. Pro splnění cíle si mohly zvolit z několika nabídnutých způsobů ten, který jim byl nejbližší. Učení dětí bylo založeno na spontánní hře a prožitkovém učení, při kterých byly zvoleny vhodné metody (experimentování, objevování). Učitelky při nich citlivým a taktním způsobem procvičovaly a obohacovaly jejich znalosti a dovednosti. Vhodně tak zaujímal spíše roli pomocníka a rádce, ke kterému se děti v případě potřeby obracely. Snažily se, aby každé z nich zažilo pocit úspěchu. Zvýšenou pomoc poskytovaly nově přichozím dětem a dodávaly jim sebedůvěru.

Ve třídách bylo příjemně, děti se k sobě navzájem i k dospělým chovaly bezprostředně, otevřeně a slušně. Přispívalo k tomu přátelské a citlivé vystupování učitelek. K celkové velmi dobré atmosféře přispěla i dětmi jednotlivých tříd společně vytvořená a výtvarně ztvárněná pravidla soužití. Přes zřejmou snahu o jejich upevnění a dodržování mnoho dětí, i dříve docházejících, je ještě nerespektuje. Malá důslednost učitelek se projevila při sledování plnění pravidla průběžného úklidu hraček po ukončení hry, které většina dětí vůbec nedodržovala. Nedostatečně promyšlená je organizace polodenní třídy, kdy se setkávají děti kmenové a děti z polodenní třídy a vznikají tak nepřehledné situace pro děti i učitelky.

Způsob hodnocení dětí, které učitelky uplatňovaly, mělo povzbuzující charakter, byly k nim náročné a spravedlivé. Každému dítěti poskytovaly zpětnou vazbu o jeho úspěšnosti a pokrocích. Přirozeně se tak vytvářelo vhodné prostředí pro komunikaci. Učitelky podporovaly jazykový projev dětí, jeho souvislost i obsahovou bohatost. Využívaly k tomu

také tzv. komunitní kruh, který vytvářel přirozené možnosti pro sdělování prožitků dětí. Ty se vyjadřovaly otevřeně, ale z jejich verbálního projevu bylo zřejmé, že je menší pozornost věnována výslovnosti.

Z hlediska psychohygieny vytváří škola dostatečný prostor pro dětské hry i pohybové aktivity. Rámcově stanovený režim dne dodržuje intervaly mezi podáváním jídel. Svačina je dětem podávána průběžně, bez omezování jejich aktivity. Pro pobyt venku je vymezen dostatečný, dvouhodinový časový prostor. Pitný režim je funkční, byl doplněn podáváním ovoce. Kultura stolování má dobrou úroveň, délka odpočinku dětí vychází z jejich individuálních potřeb.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pro hodnocení výsledků výchovně-vzdělávací činnosti škola vychází z každodenně prováděné evaluace učitelkami, diskusí na pedagogických radách, z roční analýzy školy, a také z průběžného vedení záznamů o dětech.

Učitelky věnují značnou pozornost rozvoji motoriky dětí, což se u nich projevuje v přiměřeně rozvinutých pohybových dovednostech. Při sebeobsluze byly děti převážně samostatné a zapojovaly se do přípravy a průběhu stolování. Většina z nich se chovala a vystupovala sebevědomě, vzájemně dobře spolupracovala a projevovala výraznou samostatnost v rozhodování. Zdvořilostní návyky má upevněny většina dětí, naopak hygienické návyky, které učitelky nesledují důsledně, děti málo dodržují a některé je nemají ani správně vytvořeny. Také nejsou vedeny systematicky ke vzájemné pomoci, zejména při uklidu hraček a při oblékání v šatně.

V oblasti komunikačních schopností je úroveň v obsahové složce řeči, její plynulosti a bohatosti i dovednosti navazovat přirozeně kontakt až mimořádná. Velkým problémem je však vadná výslovnost, která byla sledována u vysokého počtu dětí. Těmto dětem není věnována potřebná pozornost a některé nemají zajištěnu odbornou péči.

Děti měly velmi dobrou představivost, což se projevovalo ve hrách, při nichž také uplatňovaly svoje poznatky a zkušenosti, které odpovídaly jejich věku.

Pozitivní vztah k přírodě je rozvíjen u dětí bezprostředním kontaktem s přírodninami v průběhu celého dne v MŠ (akvárium, doplňkový přírodní materiál).

Průběh a výsledky výchovně- vzdělávací činnosti školy jsou velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- ČŠI poukazuje na nesoulad názvu předškolního zařízení ve zřizovací listině a v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.
Ve zřizovací listině ze dne 10. prosince 1995 je předškolní zařízení uvedeno s názvem: Mateřská škola Kachlíkova 17 (ani v jejich dalších dodatcích není upraven).
V Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 9. 5. 2000 je název: Mateřská škola Kachlíkova 17, 635 00 Brno.
- Mateřská škola má v provozu jednu polodenní třídu, označenou jako „přípravnou třídu“, do níž dochází děti, které si škola připravuje pro nástup na pravidelnou docházku. Děti zde chodí dvakrát týdně a to nepravidelně. Tato skutečnost nebyla správně uvedena ve výkaze

o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 ke 30. 9. 2002. V průběhu inspekce byla provedena náprava.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ 2001

Závazné limity regulace zaměstnanosti byly u stanoveného objemu prostředků na platy a prostředků na ostatní platby za provedenou práci překročeny. Překročení závazných limitů bylo v souladu s platnými právními předpisy uhrazeno z fondu odměn. Stanovený limit počtu zaměstnanců byl nedočerpán.

Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2001 bylo provedeno na velmi dobré úrovni, v řádném termínu a požadovaném rozsahu. Zůstatek nepoužité dotace byl poukázán na účet poskytovatele v souladu s platnými právními předpisy.

Prostřednictvím zřizovatele školy byly ze státního rozpočtu poskytnuty finanční prostředky na přímé náklady na vzdělávání. V souladu s rozpisem ukazatelů rozpočtu byly finanční prostředky použity na mzdy, související odvody do sociálních a zdravotních fondů, ostatní náklady související z pracovně právních vztahů a výdaje související s dalším vzděláváním pedagogických pracovníků.

Z hlediska účelovosti a časového určení byly poskytnuté finanční prostředky ze státního rozpočtu použity efektivně v souladu s platnými právními předpisy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina č.j. : 369/93 ze dne 10. 12. 1993
2. Dodatek č. 1 ke zřizovací listině Mateřské školy Kachlíkova 17 č.j. 369/93 ze dne 10. 12. 1993 ke dni 1. 11. 1994
3. Dodatek č. 2 ke zřizovací listině Mateřské školy Kachlíkova 17, Brno - Bystrc ze dne 20. 4. 1995
4. Dodatek č. 3 ke zřizovací listině č.j. 369/93 Mateřské školy Kachlíkova 17, Brno ze dne 15. 12. 2000
5. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení Č.j. BM0005/15 ze dne 9. 5. 2000 s účinností od 10. 5. 2000
6. Výkaz Škol (MŠMT) V1-01 o mateřské škole k 30. září 2002
7. Evidence dětí - evidenční listky, seznamy dětí, přehledy docházky, odklad školní docházky
8. Zdravá mateřská škola – projekt a prováděcí plány na školní rok 2000/2001, 2001/2002 a 2002/2003
9. Školní kurikulum mateřské školy podporující zdraví, MŠ Kachlíkova 17, Brno
10. Organizační řád, Řád školy, Provozní řád
11. Třídní kurikula, diagnostické záznamy dětí, individuální plány dětí s odloženou školní docházkou
12. Hospitační záznamy
13. Záznamy z pedagogických rad
14. Sešit kontrol

15. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2001/2002
16. Přehledy výchovné práce
17. Dotazník pro ředitele, podkladová inspekční dokumentace
18. Personální dokumentace, doklady o nejvyšším ukončeném vzdělání pedagogů
19. Rozvržení pracovní doby zaměstnanců a přestávky v práci
20. Kniha úrazů
21. Podací deník
22. Výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1.- 4. čtvrtletí 2001 Škol (MŠMT) P 1-04 ze dne 12. ledna 2001
23. Poslední úprava rozpočtu č. 047 na rok 2001 ze dne 12. prosince 2001
24. Výkaz zisku a ztráty Úč OÚPO 4-02 sestavený k 31. prosinci 2001, ze dne 20. září 2002
25. Rozvaha Úč OÚPO 3-02 sestavená k 31. prosinci 2001, ze dne 20. září 2002
26. Příloha Úč OÚPO 5-02 sestavená k 31. prosinci 2001, ze dne 20. září 2002
27. Neinvestiční ukazatele roku 2001 ze dne 17. ledna 2002
28. Zkrácený výpis hlavní knihy k 31. prosinci 2001 ze dne 20. září 2002
29. Zúčtování – čerpání dotace ze dne 6. února 2002
30. Tabulka – Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých OŠMT MMB v roce 2001, ze dne 6. února 2002
31. Účetní doklady k analytickým účtům 501 53, 501 60, 518 58, 528 50, 649 50 a 691 50
32. Účetový rozvrh platný v roce 2001

ZÁVĚR

Promyšlené a cílené vzdělávání pracovníků školy spolu se systematickým sledováním ředitelky, jak zavádějí nové přístupy do práce s dětmi, vytváří příznivé personální podmínky pro plnění zvoleného programu. Snaha zpřístupnit mateřskou školu i dětem, které ji zatím pravidelně nenavštěvují se pozitivně promítá do spolupracujícího vztahu s rodiči. Nedostatečně promyšlená organizace však negativně ovlivňuje průběh činností ve dnech, kdy jsou v jedné třídě obě skupiny dětí (polodenní a celodenní).

Pro naplnění zvoleného programu podpory zdraví v mateřské škole vytvořili všichni zaměstnanci spolu s rodiči a zřizovatelem až mimořádné materiálně technické podmínky. Prostředí školy i tříd je příjemné, podnětné a estetické.

Úspěšné uplatňování nových forem a metod práce s dětmi bylo zřejmé jak z průběhu, tak i výsledků výchovně vzdělávací práce. Pozitivně se do nich promítá zaměření na rozvoj osobnosti i respektování jejich přirozených potřeb. Pouze pěstování hygienických návyků je na škole věnována menší pozornost.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly použity efektivně a hospodárně vzhledem k účelu poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům.

Od poslední inspekce provedené ve dnech 29. až 31. května 1996, došlo na MŠ ve všech oblastech školy k výrazným pozitivním změnám. Odrážejí se ve zkvalitnění pedagogické práce s dětmi, zlepšení materiálně-technických podmínek i v promyšleném plánování a systematické kontrolní činnosti.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ludmila Kamenská	L. Kamenská v.r.
Členové týmu	Mgr. Marie Koutná	Koutná Marie v.r.
Členové týmu	PaedDr Hana Sedláčková	Sedláčková Hana

Další zaměstnanci ČŠI

Antonie Navrátilová, kontrolní pracovnice

V Břeclavi dne 18. října 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31.10.2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Ludmila Cecavová	L. Cecavová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2002-11-15	272/2002
Zřizovatel	2002-11-15	273/2002
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány